

Nhà thờ Dòng Chúa Cứu Thế Sài Gòn

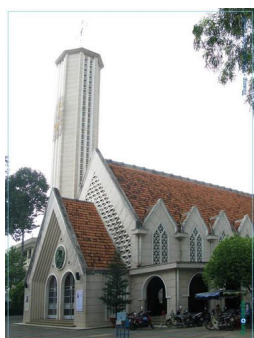
Tác Giả: Trúc Xanh

Chúa Nhật, 18 Tháng 9 Năm 2011 07:15

Những ngày này, niềm tin của chúng tôi vào nhà thờ Dòng Chúa Cứu Thế Sài Gòn khi nào tôi chú ý.

Sau tháng 10/1975 cha mẹ tôi dời nhà đến đường Trường Minh Giảng, quận Ba, Sài Gòn. Tôi đó mới chỉ 10 tuổi thì theo cha mẹ đi vào nhà thờ Dòng Chúa Cứu Thế, nhà thờ nằm trên đường Kênh Đàng nên theo cha mẹ gọi tắt là “Nhà thờ Kênh Đàng”.

Có khi tôi đi xe đạp, có khi đi bộ. Nếu đi bộ thì trên đường về nhà thờ nào cũng phải đi vào vô dẫu đó ăn hàng. Vào những năm 80, suốt tuần chỉ Trường Minh Giảng(*), sau 1975 bắt đầu tên là Lê Văn Sĩ(**), thì đường Kênh Đàng là một dãy hàng quán vỉa hè, gánh hàng rong; ngay bên cạnh nhà thờ cũng có một dãy hàng nhỏ bán đồ ăn vặt.

Nhà thờ Giáo xứ Đức Mẹ Hằng Cứu Giúp - Dòng Chúa Cứu Thế Sài Gòn

Đi nhà thờ không nhớ cầu Chúa mà chỉ kể toàn món ăn hàng thì thì thật quá, những người trẻ của tôi là thế đó, ham ăn ham chơi, chúng tôi nghĩ gì thì chung quanh.

Tính tôi ham vui chơi nhất. Chơi nhất, có lẽ nó cũng do tôi do (con nít biết đi là phải đi nhà thờ rồi). Con nhỏ ngồi trên ghế hàng không yên, hau háu mắt nhìn ra ngoài. Nó thấy cái mắt mình sáng rờn rờn mê mẩn, nhìn chi u lóe lấp làm sao. Nó xin mẹ cho con chơi chơi một tí nha. Mẹ chỉ u con gái út. Và con nhỏ tung tăng chơi và nhẩy trên sân vắng tanh vì người lớn đang chăm chú xem nó.

Nhà thờ Dòng Chúa Cứu Thế Sài Gòn

Tác Giả: Trúc Xanh

Chúa Nhật, 18 Tháng 9 Năm 2011 07:15

Đó là khoảnh khắc nhàn t nhàn t của tôi về Nhà thờ KÉ ĐÉng. Đó là lúc tôi còn nhàn nhàn, chưa biết đến chuyện của kia, những triết lý non nớt trẻ thơ và những nghi thức và ghi nhớ cái không khí tuy nhiên đi vào cửa ngôi thánh đường này, thật trang nghiêm những người rên rỉ những mặt thật khoan khoái.

Mãi về sau khi lớn, tôi mới hiểu ra cái cảm giác này có lẽ là do kiến trúc đẹp của nhà thờ. Nhà thờ KÉ ĐÉng rộng rãi ngang hàng là cao theo chiều ngang Nhà thờ ĐÉng Bà hay Nhà thờ Tân ĐÉnh. Hai bên là hai hàng cửa lớn để che bóng râm hành lang khá rộng, như vậy, khi các cửa đóng mở hút ra lúc các hành thánh lễ ngoài trời bên trong không hề bị nóng chói hay mưa ướt. Nếu đông quá hút hút, ngoài trời hành lang xem lễ cũng rất thoáng mát.

Nhà thờ Giáo xứ ĐÉng MÉ HÉng Cứu Giúp - Dòng Chúa Cứu Thế Sài Gòn

Nhìn từ ngoài, nhà thờ không có gì đẹp, không có nét gô-tích cổ kính, cũng không uốn lượn hoa mỹ kiểu Đông phương. Chưa đến khi bước vào trong, ngoài vào trong, mới thấy đẹp, cái đẹp của không gian thoáng rộng vì không bị hàng cột vướng vướng tầm mắt, cái đẹp của những phiến trần phẳng tinh thanh thoát, trần phẳng với những hàng ghế gỗ dài màu nâu gỗ ấm áp.

Vòm nhà thờ như hai bàn tay chạm vào nhau, đưa mắt người lên, hướng về những Chúa Ki-tô chầu trên thập giá. Các khung cửa uốn vòm cong với hành lang rộng, tách không gian bên trong với không gian bên ngoài thật rõ ràng và nhìn đâu đâu cũng không bị chia trí những vòm cửa mở thông gió mát mẻ và yên tĩnh.

Chỉ khi kinh tiếng hát không bị giới hạn bởi tiếng kín những cũng không bị ồn ào hay loãng ra vì vùng sân rộng bao quanh thật yên tĩnh. Chưa có gió thổi, bóng cây lay động; tất cả dường như như nói, mọi sự không có gì khác đâu, bước ra ngoài thôi những bây giờ hãy để tâm hồn những người mình chút, bên Thiên Chúa.

Ngßi đi lß tß đßng chia nhau ngßi thành hai bên, nam tß nß hßu, dù vß chßng cũng không đßc ngßi cßnh nhau (lúc đó nhß thß, không bißt giß này ra sao?) Khi linh mßc chß tß bßo: “Anh chß em hãy chúc bình an cho nhau”, thì ß đßi, hai bên nam và nß gßn nhß rßt đßu nhßp cùng quay vào chính gißa, cúi ngßi, gßt mßt cái, sau đó mßi quay qua gßt đßu chào “phe ta”.

Cha tôi thußc loßi ngßi “cßp tißn”. Cha bißt bên Tây không cúi mình chào chúc bình an nhß bên Ta mà bßt tay nhau. Mßt lßn cha chßi đßu, đßn đßn Chúc Bình An, thay vì cúi ngßi, gßt mßt cái, cha đßa tay ra, bßt tay ông bßn đßng bên cßnh. Ông bßn trß mßt nhìn cha, ngßng hßi: “Ô, anh tính vß đßy à?”

Không, tôi chßa bao giß dám “chßi bßo” nhß cha. Cùng lßm tôi chß bßo gan tßi mßc tß mình xin vào ca đoàn nhà thß. Không hißu lúc đó tßi sao tôi lßi xin vào ca đoàn? Có thß vì nhßng dòng nhßc thánh ca vang lên thanh thoát lß thßng đß quyßn rßu tôi, hay, vì tôi đang khao khát có mßt tßp thß đß hòa nhßp vào, đß làm cái gì đó có ý nghĩa hßn là nhßng công vißc thßng ngày.

Nhßng năm sau 1975, tßt cß mßi hßi đoàn thanh thißu niên đßu bß cßm đoán, ngoßi trß Thißu nhi Khßn Quảng Đß, Đoàn Thanh niên Cßng Sßn và Thanh niên Xung phong. Tôi đã đeo khăn quàng đß vài năm, nhßng lên tßi lßp 10 thì lßn rßi, khßi phßi làm “cháu ngoan Bác Hß” nßa. Thßt là thß phßo “thoát nßn”!

Còn gia nhßp Đoàn hß? Hßng dám đâu, vào đó đß hßc chß thß và kißm đßm mút mùa a? Cũng đßc “khuyßn mãi” tßn tình đó chß, nào là vào Đoàn đßc nhißu quyßn lßi lßm, nào là vào Đoàn đßc thêm đßm khi thi đßi hßc, v.v. và v.v. Nhßng mßt anh cùng xóm có lßn bßo riêng tôi, “Em lo hßc đi nha, đßng vào Đoàn. Nhß anh đây, chß vì trßc kia anh vào đó lo rßi cß đi hßp đi sinh hoßt, thß là có hßc hành đßc đâu, rßi thi rßt đßi hßc. Bßng giß thành đß dang, đi làm nghß phát thß. Chßng ra gì hßt!”

Tßi tßn bßng giß tôi vßn còn nhß dáng anh gßy gß trên chißc xe đßp cũ. Anh và tôi không thân nhau, chß quen vì cùng ngõ, vßy mà không hißu sao anh lßi dám nói cho tôi nghe nhßng đßu lúc đó bß coi là “nhßy cßm”. Dù sao, tôi vßn nhß ßn anh đã cho tôi mßt lßi khuyßn thßt chân tình.

Chúng tôi lßn lên nhß thß đó, đßy mßt trái tim nhißt huyßt, không hßn thù, không phe phái. Nhßng mußn tìm mßt cußn sách hay cũng không có mà đßc, vì mßi quyßn sách “ngßy” đßu bß đßt hoßc bß cßm, mußn tìm mßt nßi đß chung sßc góp tay cũng không có mà tßi, vì mßi tß chßc

đ u ph i n m d i s ch đ o c a Đ ng.

Chúng tôi n: còi cây r ng, c d i.
Tu i th ch a k p ng t đã chua, lè!
M i trang sách b t lên nghìn d u h i.
Nguyên không gian ch a ch d u đi, v .

Chúng tôi n: vào đ i không l a, ch n.
Hoa tình c n đá m c hoang mang.
Su i không m ch, thác không ngu n: ch y ng c.
Ngón v c ng kh v trán cô đ n.(1)

Nh ng bu i chi u t p hát v i ca đoàn ph n nào làm tôi b t th y l c lũng. Đây là ca đoàn chính c a nhà thơ Dòng Chúa Cứu Thế. Ca tr ng tên Thi n, nên anh l y bút hi u Thi Yên. Nh ng bài thánh ca c a Thi Yên có nh c đ i u nh nhàng, êm ; l i gi n đ , d hát nh ng ý nghĩa l m. T i bây gi , tôi v n nh vài đ n, “Cu c đ i nh áng mây, trôi n i lúc h p tan gi a v i. Đ ng dài xa khu t xa, lê b c m i mê ki p phong tr n”, “Dù đ i đ p bi t bao, nh ng có đóa hu nao ch ng tàn. R i h n nghe giá băng, tê tái d u chôn kín n i ni m...”

Chúng tôi th ng t p hát trên t ng hai c a dãy nhà phía sau nhà th . Tr c đây, dãy nhà này là tòa so n báo Tu i Hoa do linh m c Chân Tín sáng l p. Nhi u ng i nh tôi có l s mãi mãi nh t i t báo Tu i Hoa mong m ng xinh xinh c a mi n Nam t do. Hình bì nào cũng đ th ng v i nét h a c a ViVi - Võ Hùng K i t, nh ng cô gái chàng trai nhìn rõ là ng i Vi t, không ph i lo i m t to, mũi th ng, dáng cao, c m thon nh các hình ng i Nh t B n v in trên c p sách, h p đ ng bút...

Có m t truy n ng n tôi thích l m. Truy n k v gi v n c a m t l p trung h c vào đ p T t. Cô giáo đ n m i h c sinh đ em theo ít gi y p -luya màu. Trong l p, m i ng i t sáng tác m t bài th , ng n dài tùy ý, sau đó chép thành nhi u b n. Vi t xong, chia cho các b n trong l p. Th là cu i gi , t t c đ u có m t t p th b ng gi y màu đ làm k ni m. Ngâm nga nh ng bài th b n bè trong không khí ngày Xuân, th t đ th ng làm sao.

Nh ng câu chuy n trong báo Tu i Hoa th ng nh th , nh nhàng, không khuôn sáo, và đ y p tâm tình c a nh ng ng i tu i tr . Ti c tôi lúc y ch m i là m t đ a nhóc con, n u có đ n tòa

Nhà thơ Dòng Chúa Công Giáo Thăm Sài Gòn

Tác Giả: Trúc Xanh

Chúa Nhật, 18 Tháng 9 Năm 2011 07:15

soạn Tuồng Hoa thì chắp biết đi quanh trong tiệm sách Đền C Mộ, dán mặt vào tờ kính trong bày nhúng chuồng i tràng hát bồng thuy tình lóng lánh.

Rồi đưa nhồng lên, và đưa nhồng vào đòng hóc. Và nó có mặt tiếp thuy khác, mặt khung tròng khác. Tôi xin thôi không đòng tiếp hát nhồng a. Tôi cũng không hòng vồng thăm lồng ca đoàn.

Ngoài tính ham chòng, tôi khám phá ra mình còn có thêm mặt tính khác, bồng tình.

Chồng phồng i bồng tình lồng nên hàng chồng năm sau đó, cho tiếp khi qua Mộ, tôi vồng không nhồng gì tiếp Nhà thơ Kồng Đòng, ngôi thánh đòng ngồng công a mặt quăng tuồng i thuy. Thuy nh thuy ng đòng lồng nghồng ngồng i, tuy có nhồng tiếp nhồng ngồng cũng chồng nhàn nhồng tiếp vuy thôi.

Nhồng ngồng đây, nhiồng tin tiếp vồng nhà thơ Dòng Chúa Công Giáo Thăm Sài Gòn khi lồng tôi chú ý. Tin vồng lồng thuy phong linh mồng bồng tiếp chồng p sồng công m công n công a nhà công m quyồng n, tin vồng các buồng i thuy p nhồng n công u nguyồng n cho nhồng ngồng i hòng tiếp đòng đòng i kháng, tin các linh mồng bồng công m xuồng tiếp công nhồng tiếp cách vô công ...

Hóa ra có mặt Nhà thơ Kồng Đòng khác mà tôi chồng a bao giồng biết tiếp i, rồng tiếp nhồng mồng, rồng tiếp kiên công ngồng và tôi còn biết Dòng Chúa Công Giáo Thăm không chồng tiếp trong Nam, Sài Gòn mà còn có Dòng Chúa Công Giáo Thăm ngoài Bồng c, Thái Hà và nhiồng nồng i khác khồng p nhồng c Viồng t. Ôi, thuy ra, tiếp bồng y lâu nay, biết tiếp bao con ngồng i đã âm thuy m chồng u đòng và không ngồng ngồng làm viồng c, thuy mà tôi quá vô tâm, chồng ngồng hay chồng ngồng biết.

Tôi lồng i bồng ng đòng thuy y hãnh đòng n làm sao, vui mồng ng nhồng a, nhồng thuy gồng p lồng i mồng tiếp ngồng i sau bao năm cách xa, thuy y ngồng i đó vồng n sồng ng đùng, vồng n đòng thuy ng, không hòng khuồng tiếp phồng c.

Nhồng ngồng rồng i tin đòng tiếp tiếp i, ngồng i ta đã ra tay bồng tiếp cóc và đang giam giồng nhồng ngồng thanh niên Công giáo. Hòng có tiếp i gì? Hay chồng tiếp vì hòng là nhồng ngồng tín hòng u nhiồng tiếp thành công a Dòng Chúa Công Giáo Thăm?(2)

Mặt công n ngồng n dâng lên trong tôi, hai công nhồng đòng i sao mà quá khác! Tôi tiếp nhà thơ ra thì chồng biết

đi ăn hàng, còn nhßng ngß i bßn trß y sau khi đi là lao vào nhßng vißc thißn nguyßn; tôi chß bißt vui vß hát ca, còn hß, phßi hßng ngày đi đßu vßi hißm ác rình rßp chung quanh. Tôi thßt mußn nói mßt lßi cảm ßn tßi hß, nhßng ngß i đang làm cái vißc mà tôi đáng là phßi làm tß rßt lâu rßi.

Bß vß đßt khách bác cùng tôi.

Riêng bác cay chua nßm đß mùi.

Tính mßng bao phen gßn chßt hßt.

Mày râu ba lßt bß giam rßi!

Trßi toan đi dßng nên rßn chí,

Chúa giúp thành công tßt có hßi.

Nßu phßi đßng đi bßng phßng cß,

Anh hùng hào kißt có hßn ai.(3)

Có đißu, tôi vßn thßy an ßi vì tôi bißt các bßn trß y sß luôn luôn có mßt chß đßa vßng chßi, đó là Dòng Chúa Cứu Thế. Trong tù ngßc, tôi bißt hß vßn hát nhßng bài thánh ca, đßu chß hát thßm, và trong tâm hß vßn lung linh tßa sáng, ánh sáng cßa ngàn ngßn nßn nhßng đêm cßu nguyßn, ánh sáng cßa Đßc tin.

Còn riêng tôi, tôi thßng ngß i tßi cái không khí khoßng khoát cßa khuôn viên nhà thơ Dòng Chúa Cứu Thế Sài Gòn, nßi đó không chß có lßi kinh và tßng hát, nßi đó bßo bßc mßt ánh sáng không ngßt tßa ngß i, ánh sáng cßa tinh thßn Phßc vß và Đßn thân.

(*)Trßng Minh Gißng (?-1841), quan bßc nhßt cßa nhà Nguyßn. Ông là ngß i gißi cß văn và võ (vßa là võ tßng và cũng là mßt sß gia) đßc nhißu hàm, tßc và tßng giß chßc Thßng thß bß Hß, Tßng đßc An Giang, Bßo hß Cao Mißn, Tßng tài Qußc sß gißm. (Ngußn: Wikipedia).

(**) Lê Văn Sĩ (1910-1948), còn viết là Lê Văn Sĩ, tên thật là Võ Sĩ, một đồng viên Dòng Cứu Thế Nam, từng là Bí thư Thành ủy Sài Gòn - Chợ Lớn một thời gian ngắn trước khi bị giết năm 1948 trong một cuộc càn quét của quân Pháp vào vùng Láng Le, Võ Văn Thám (Bình Chánh ngày nay.) (Nguồn: Wikipedia).

Chú thích của tác giả

1. Thơ - Thi ca Nhà Ngươi Không Tu - Du Tử Lê

2. Lời mời bạn trẻ Công giáo và bạn bè tốt nghiệp Gia Minh, 08/09/2011, rfa.org

3. “An Mai Quân” (An Mai Lão Bạng - Nguồn dịch: Đào Trinh Nhất) là bài thơ của Phan Bội Châu gửi cho Mai Lão Bạng (tức gọi là Già Châu), một tu sĩ Thiên Chúa Giáo tham gia phong trào Duy Tân bị thực dân Pháp bắt đày ra Côn Lôn.

Phiêu bãng ngã bệ các tha hống
Tân khố thiên quân phồn ngoi thố
Tính mạng kẻ hời tởn đả
Tu mi tam đờ nhựp linh đờ
Kính nhân sự nghiếp thiên đào chú
Bốt thơ phong vân đờ chớ trờ
Giờ sự tởn đờ tởn di thờ
Anh hùng hào kiệt giả dung thờ